

Maksebilansi aruandevormi täitmise juhend

1. ÜLDPÕHIMÕTTED JA -MÕISTED.....	1
2. OTSEINVESTEERINGUD.....	1

1. ÜLDPÕHIMÕTTED JA -MÕISTED

Aruande täitmisel palume lähtuda **konsolideerimata majandusaruannetest**, v.a **kasumi/kahjumi arvestuses** tabelites „**Investeeringud aktsiatesse ja osadesse (vähemalt 10% hääleõigusega) ning filiaalide netovara**“ ja „**Eelmise majandusaasta ja aruandeaasta kasum/kahjum kokku**“ (vt selgitused tabelite juures).

Netoarvestuse keeld – varade ja kohustuste vahelisi ning tulude ja kulude vahelisi tasaarveldusi ning muid netoarvestusi ei tehta.

Tekkepõhine arvestusprintsip – aruande täitmisel tuleb lähtuda tekkepõhisest arvestusest. Majandustehingud tuleb kajastada hetkel, kui need on toimunud, sõltumata sellest, kas raha on tegelikult laekunud või makstud (Raamatupidamise seadus § 5 lg 2).

Välisvaluuta üleviimine eurodesse ja kursimuutused – aruande kõik rahalised näitajad esitatakse **eurodes**. Välisvaluutas toimunud tehingud hinnatakse ümber tehingupäeval kehtiva valuutakursi alusel, valuuta ümberhindlusest tekkinud tulu (+) või kulu (-) näidatakse olenevalt tabelist veerus „Kursimuutused“, „Kursi- ja hinnamuutused“ või „Muud muutused“.

Mitteresident – välismaal registreeritud juriidiline isik või füüsiline isik, kelle alaline elukoht on välismaal. Mitteresidentist ettevõtjate Eestis asuvad filiaalid ja tütarettevõtted on Eesti residendid. Samuti on Eesti ettevõtjate välismaal asuvad filiaalid ja tütarettevõtted Eesti suhtes mitteresidendid. Mitteresidendid on ka välisriikide saatkonnad ja Eestis asuvad rahvusvaheliste organisatsioonide esindused.

Resident – Eestis püsivat elukohta omav isik või Eestis registreeritud juriidiline isik. Vt ka [Välissektori statistika mõisted](#)

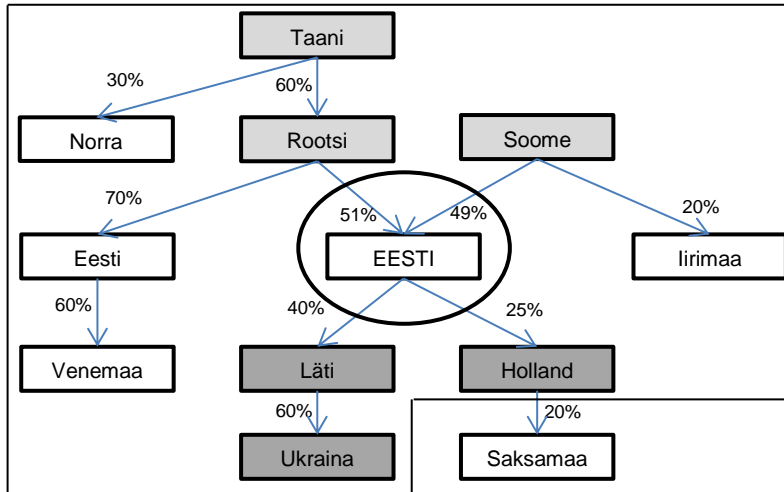
[Tagasi](#)

2. OTSEINVESTEERINGUD

Otseinvesteering – ühe riigi residendi (otseinvestor) investeering teise riigi ettevõttesse (otseinvesteeringuettevõtte) mahus, mis tagab kontrolli või olulise mõju selle ettevõtte juhtimise üle. Vastavalt rahvusvahelistele standarditele on oluline mõju saavutatud ehk otseinvesteeringusuhe tekkinud juhul, kui ühe riigi residendist investorile kuulub teise riigi residendist ettevõttes vähemalt 10%-ne otsene või kaudne hääleõigus.

Otseinvesteeringugrupp (maksebilansi kontekstis) – grupp, kuhu kuuluvad otseinvestorid, otseinvesteeringu- ja sõsarettevõtted. Investorina võib otseinvesteeringugruppi kuuluda ka füüsiline isik. Lisatud näites on otseinvesteeringugrupp piiratud kastiga (vt näidet).

NÄIDE otseinvesteeringusuhete ja investeeringute kajastamise kohta Eesti ettevõtte seisukohast:

Ringiga ümbritsetud Eesti ettevõttel on:

- Kolm otseinvestorit (helehall): vahetult Rootsi ja Soome ning kaudselt Taani. Need kolm on näites toodud otsinvesteeringugrupis ülenejad ettevõtjad. Nõudeid ja kohustusi nende vastu näidatakse, valides grupisest instrumentide tabelites seotud osapooleks „Ema- vm üleneja ettevõtja“.
- Kolm otseinvesteeringuettevõtet (tumehall): vahetult Lätis ja Hollandis ning kaudselt Ukrainas. Need kolm on näites toodud otseinvesteeringugrupis alanejad ettevõtted. Nõudeid ja kohustusi nende vastu näidatakse, valides grupisest instrumentide tabelites seotud osapooleks „Tütar-, sidus- vm alaneja ettevõtte“. Saksamaal olev ettevõtte ei kuulu otseinvesteeringugruppi, sest on sidusettevõtte sidusettevõtte ning nõudeid ja kohustusi tema vastu näidatakse grupiväliste instrumentide tabelites.
- Kolm sõsarettevõtet: Venemaal Rootsi otseinvestori, Iirimaa Soome otseinvestori ja Norras Taani otseinvestori kaudu. Nõudeid ja kohustusi nende vastu näidatakse, valides grupisest instrumentide tabelites seotud osapooleks „Sõsarettevõtte“.

Ema- vm üleneja ettevõtja (maksebilansi kontekstis otseinvestor) – mitteresidendist füüsiline või juriidiline isik, kes omab vahetult või kaudselt vähemalt 10% investeeringu hääleõiguslikest aktsiatest või osadest.

Tütar-, sidus- vm alaneja ettevõtte (maksebilansi kontekstis otseinvesteeringuettevõtte) – juriidiline isik, milles aruandev ettevõtte omab vahetult või kaudselt vähemalt 10% hääleõiguslikest aktsiatest või osadest. Alaneja ettevõtte on ka välisriigis asuv filiaal.

Sõsarettevõtte – aruandva ettevõttega samasse gruppi kuuluv juriidiline isik, mis võib aruandvas ettevõttes omada (kuid ei pea omama) vahetult või kaudselt alla 10% hääleõigusest või milles aruandev ettevõtte võib vahetult või kaudselt omada alla 10% hääleõigusest.